

2597

Nils Svensson

Mörrum. Född 18 .

Listers hd.

Upptecknat av

Olle Thulin

Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hjulormen.

Hjulormar har det funnits förr. När de blev rotade och i bland ändå, bet de sig i stjärten och rullade sen runt som ett hjul.

2597

Nils Svensson
Laxfiskare, Mörrum.
Född i Mörrum 18 .
Listers hd.

2
Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

ALUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Stjåla ved, när brödet blev förgjort.

När de bakade och fick dåligt bröd, var brödet förgjort. I all synnerhet om det blev dåligt ett par gånger. Då skulle någon av en natt och stjåla litet ved på en annan gård. När de sen bakade kastades den stulna veden in förtt i bakugnen, så skulle brödet bli bra igen.

Nils Svensson
Larvfiskare Mörrum.
Född i Mörrum 18 .
Listers hd.

2597

3
Upptecknat av
Olle Thulin
Sept.1929.

UNIVERSITETS-
FOLKMINNESARKIV

En peng i kärnan, när det inte ville bli smör.

Ville det inte bli smör, när de kärnade, hade somna
för sig, att de skulle kasta en peng i kärnan.

Nils Svensson
Laxfiskare Mörrum.
Född i Mörrum 1877.
Listers hä.

2597

4
Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

UNIVERSITETETS
FOLKMINNESBARKIV

Kreatureren/Mot trolldon/.

Det finns ett slags träd, som kallas för
getaträd. Ett stycke sådant träd skulle ligga i vattenhon, så kunde in-
te kreaturen bli förtrollade. Getaträd växer i stora buskar, men nu är
det inte så gott om det.

Nils Svensson
Laxfiskare Mörrum.
Född i Mörrum 18 .
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Sept.1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Solskott, Trollskott, Villapaskott.

Fick någon värk eller blev illamående, så hade han kommit ut för artingen solskott eller trollskott eller villapaskott. Man visste inte vilket det var. Det botades på följande sätt: Den sjuke skulle sitta på en jordfast sten. Så skulle en som haft sjukdomen tre nornar eller kvällar, medan solen var nere skjuta över den sjuke. De hade en krans, som var gjord av nässlor. Den höll han över den sjukas huvud och sade: "Jag skjuter dig" - "Vadå för?" - "För solskott, o trollskott o villapaskott". Sen kastade han tre nällestjälkar genom kran- sen, och detta upprepades som sagt tre gånger nornar eller kvällar. För en 65 år sen var det mycket i bruk, och jag såg det många gånger.

Nils Svensson
Lexfiskare Mörrum.
Född i Mörrum 18 .
Listers hd.

2597

6
Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Blåst, och hur det botades.

Blåst var en sjukdom. De blevo rödfnasiga
i ansiktet och på händerna och så litet uppsvulna. Det botades så:
En som haft blåst, blåste på den sjuke genom ihåliga nässelstänglar.

Nils Svensson
Laxfiskare Mörrum.
Född i Mörrum 18 .
Listers hd.

2597

7
Upptecknat av
Oile Thulin
Sept.1929.

LÖNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 7

Kloka.

Det fanns gott om kloka både här och i Asarum.
De kunde göra både gott och ont.När de ville kunde de förgöra både
folk och kreatur.Sådana, som man trodde om sådant fick inte komma in
någon stans.Men de kunde lika bra sitta hemma och göra,det de ville.
Var det en klok, som förgjort, fick de resa till en annan och söka hjälp.

Nils Svensson
Mörrum. Född 18 .
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Svartkonst.

Det fanns en gubbe här i Mörrum, som hade skyll för att ha en svartkonstbok. Han kunde både ta bort värk och stämma blod. För tandvärk var det många, som sökte honom. Blod kunde han stämma utan att behöva vara närvarande. Han brukade inte ta något betalt.

Nils Svensson
Laxfiskare Mörrum.
Född i Mörrum 1849.
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Laxfisket /Gudsaxen/.

Här var fyra notdrag vid fisket: Norra not, Gäddegölsnot, Torsåkra not och Vickelebäck. De tre första lämnade första laxen, som de fick/Gudsaxen/ till prästen och de fattiga. Allt som allt var det nio fisken, som lämnade Gudsax. Förutom de tre notdragen: Östra karet vid Grinderna, Kungsbron, Gispan, Fisket primet, Fisket Holmen, Stillet. Ursprungligen var det ingen skyldighet, men arrendatorerna gjorde det för att det skulle bli tur och välsignelse med fisket. Prästen fick halva och de fattiga halva. Men så kom det hit en fattig klockare och då fick han en fjärdedel och de fattiga en. Längre fram blev det lönerättigheter, som kronan skulle betala. Det kom, när de hade fisket själva. Prästen skulle då varje söndagsmorgon hålla hörn för notkarlarna nere vid laxboden. I ersättning skulle prästen den 11 maj, då flodnoten drogs, ha 16 pund lax och klockaren 4 pund.

Nils Svensson

Sm Mörrum. Född 18 .

Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

10
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Påskaveckan och Långfredags bruk.

Dagarna i påskaveckan: Bullemåndag, vitetisdag, dym-
melonsdag, skärtorsdag, långfredag och påskalördag.

Långfredag skulle barn och ungt tjänstefolk ha
pisk. Det skulle vara tidigt på morgonen. När jag var liten gjordes
det likasom på skoj, men tidigare hade det nog varit allvar.

Barfiskan
Nils Svensson *h. s. s.*

Mörnum. Född 1849.

Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LINDS HÖRSAMHETS
FOLKMINNESBOK

Veckoräkning.

Veckoräkningen började den 5 april.

Det var den 13-de veckan. Sen kom den 12-te, 11-te också vidare till 1-sta veckan. Det nyttjas av somliga ännu. Till ex. Jag sådde i den och den veckan. Riktigt gamla sa ,den och den ugen.

Nils Svensson.
Mörrum. Född 18 .
Listers hd.

2597

12
Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Våren och vårdrömsen.

Förr hade de särskilda korna där och
höradar. Erik var en dag, då man sådde korn. Eskil var en höradag.

När de så slutet så, hade de likasom en liten hög-
tid. Vårdrömsen. Det var ett litet gille för husets eget folk. Och då
varkades litet bättre mat. Det var dagen efter det de skilttsig från
våren.

Nils Svensson
Mörrum, Född 18 .
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Käringar till Blåkulla påskafton.

Påskafton for käringar till blåkulla.

Somma nytjade grisslan och andra sopkvasten till att fara på. Och en del for upp genom skorstenen och andra från gårdsplanen. På många ställen låste de in kvast och grissla för att inte blåkulla käringar skulle få tag i dem.

En käring skulle fara till blåkulla, men hon var inte lärd riktigt. Hon tog kvasten och ställde sig i skorstenen och sa: Opp och ner ända till dagen. Hon fick också fara upp och ner i skorstenen ända tills det blev dag. Hon skulle i stället ha sagt: Opp och ut och av och hem te daga.

Nils Svensson

Mörrum. Född 18 .

Listers hd.

2597

14.
Upptecknat av

Olle Thulin

Aug. 1929.

Sm Mörrum

LUDUS UNIVERSITETS
FOLKMINNESBOK

Se solen dansa .

Om de steg upp bittida påskadan, kunde de få se solen dansa, hade de gamle för sig. Det skulle vara precis som den gick upp. När de så tittat på den en stund, började den snurra runt.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

15

Nils Svensson
Laxfiskare Mörrum
Född i Mörrum 18 .
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Sept.1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skörden / sista stråna/.

Blev några strån stående kvar
vid en ren eller en gropkant, brukade de säga: Det där blir en riktig
källing.

Nils Svensson

Mörrum. Född 18 .

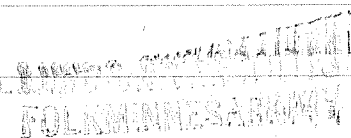
Listers hd.

2597

16.
Upptecknat av

Olle Thulin

Aug. 1929.

Höstagille.

På höstarna hade de i regel lejt folk på gårdarna. När de så skördat in allt, så hade de ett litet gille, höstagille. Det var likasom en liten högtidskväll och då vankades det mycken mat. Likadant var det, när potatisen voro uppe, då var det ett gille den kvällen för alla, som varit och hjälpt till.

Nils Svensson
Mörrum. Född 18 .
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Staffans skeep och vattna hästarna i vatten, som rann mot

norr.

Anda jul tidigt på morgonen var drängar och bondsöner ute och red Staffans skeep. De red från gård till gård. De sjöng ingen visa utan red mest för att de skulle bli bjudna på fylla i gårdarna. I bland redo de till och med in i stugan med hästen och vände där. Anda jul på morgonen skulle hästarna vattnas i vatten, som rann mot norr. Men det var inte lätt hitta på sådant vatten här i Blekinge. Det var i samband med Staffans ritten, som hästarna skulle vattnas.

Nils Svensson

Mörrum. Född 18

Listers hä

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fåglarna./Skatan./

Juladan såg man aldrig till en skata.

Den dagen hade den Gnde skatan till att dra ved, hade dom gamle för sig.

Nils Svensson
Mörrum. Född 18 .
Listers hd.

2597

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fåglarna./Göken./

När de hörde göken första gången på våren, hade de gamle för sig, att det hade betydelse vilket håll, de hörde honom från. Norr nö, östan dö. Seje lika med bli ett gott Synnan seje, västan gläje. år.

Göken kom i den 9-de vecken, och han gol i den 10-de. Sen flyttade han, när han sett den första höstacken. De gamle sa, att han blev hög om hösten.

Nils Svensson

Mörrum. Född 18

Listers hd.

2597

Upptecknat av

Olle Thulin

Aug. 1929.

LONDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fåglarna./Ugglan./

När ugglan skrek nära hus om nät-

terna, så väntade hon snart lik.

Hjulsmeden	Sida: 1.
Stjupa ved, då brödet blev frögjort	2.
Peng i Kännum, då det ej ville bli mer.	31.
'Gestetend': Mydd samt Skoldom	4.
Solskott, Trollskott, Villapaskott.	5.
'Blisl' och botemedel.	6.
'Maka'	7.
Svartkonst	8.
'Gudslaven'	9.
Pårkorekkan o. Långpedesbrud.	10.
Veckotäkning	11.
Vären och vardenöson	12.
Blåkullafärden	13.
Polen dansen gränddagsmorgon	14.
Skörden: sista skörden	15.
Hösttagills	16.
Staffans skce. Vattning i träden, minnede åt vore	17.
Platan: drag ved åt den Orude	18.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Djötten: Tydo

Agglari: båda del.

2597

19.

20.

22

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV